

МИНТА, ИНИМЪ ШИ ЛИТЕРАТОРЪ.

№. 2.

ЛѢНІ, 12. ІАНУАРИЕ

1848.

INDIЦЕНАТЪЛ ДН МОЛДОВА.*)

Привілеціе пентръ за попор. кареле маі въртос пъ аре пеатърнаре (съвс преponderаціеі ші інфлвенціеі алтор пѣтері стрѣне, саѣ стѣнд дн контакт къ попорѣ че л'ар ковърші къ а лор indѣстріе, комерц ші авѣдіі), аѣ фост де а пѣрѣре ка піще баріере саѣ зідѣрі, че аѣ апѣрат ші аѣ пѣстрат фінда зпор актѣел де попорѣ пічі, прекѣт дн противъ жигніндѣлісе prerogативеле, пі с'аѣ жигніт ші днсамі фіндѣ. Днтре алте привілеціі ші prerogативе, де каре се възкръ Молдова дела стрѣтоші ші дн пѣтереа кърора аѣ пѣстрат фінда са політікъ, трекѣнд прін атѣта веакѣрі пліне де днтѣмплѣрі ші катастрофе, есте де днсемнат ші лецізіреа дн привіреа дрептѣрілор персонале ші але індіценатѣлі: „Ка стрѣніі съ пъ айѣ дрīt а кѣмпѣра тошіі ші пропріетѣді, фѣрѣ пѣмаі пѣтѣнтѣанѣл ші ачеіа дн стрѣніі, карі се вор днтѣнтѣтени, адікѣ примінд кредінда ортодокѣ, късѣторіндѣсе къ о пѣтѣнтѣанѣл, статорнічіндѣсе дн дарѣ ші лепѣдѣл.

дѣсе де орі че протекѣіе стрѣніѣ, вор деклара къ воеск а се фаче пѣтѣнтени, ші дѣпѣ че вор петрече зече ані дн Молдова ші се вор арѣта вреднічі де асемене дрīt прін пѣртаре, хѣрнічіе ші слѣжвеле кътрѣ патріе, атѣче прін акт формал ал общедеі адѣлѣрі днтѣрīt де къртѣіре, лі се хѣрѣзѣше індіценатѣл.“ Се съзо ла аша фел де прове ші кондіціі, ка аша днтѣрѣ тѣте фѣкѣндѣсе омоцени пѣтѣнтѣнілор къ кредінда, къ лімба ші къ позіціа са політікъ, съ сімпатізеѣе ка тот Молдованѣл ла інтереселе патріеі ші але пачіеі, ші съ контрівѣзе де о потривѣ ла гревѣдѣіле статѣлі, прекѣт се възкръ ші де фолосѣріле дрītѣрілор четѣдене. —

Актѣел де привілеціі се вѣд дн лецізіріле тѣтѣрор попорелор векі, прекѣт ші кіар дн лецізіріле лѣі Солон date Атененілор, че съпѣ дн зртѣтѣреа кѣпрінде ре: „Стрѣніі се пот днчетѣдени, дѣпѣ че вор деклара къ с'аѣ статорнічīt пе пѣрѣре дн Атепа къ скоп де а професіона вреотѣіестріе, ші дѣпѣ че вор петрече о време дн дарѣ ші се вор арѣта вреднічі а се фаче четѣдени атенені прін слѣжвеле ші вравѣріле че вор днфѣдоша лѣпѣндѣсе пентръ патріе, апоі, кънд попорѣл се ва днкредінда ші се ва днѣплека де вреднічіа зѣві асемене ші къ шерītѣ зѣ

*) Чітіторѣл ва ші алыѣра ідеіле десѣшнѣрате ачі лѣпѣ тѣте алтеле, къте се маі скрісерѣ дн матеріа ачеаста ауѣте дн Газетѣ ші маі де кѣрѣнд дн діета Ънаріеі.

астфел де хар, ши атвече дичетъденіреа съ пѣ і се деа декът дн зрмътореа адъ-паре, дакъ песте шесе мii де четъдені дi вор да вотъл дн секрет. Ачеді аша дичетъденігi тотъши пѣ се вор пѣтѣ пѣтi пiчi дерегъторі, пiчi преоді, фъръ пѣтiа фii лор, дакъ вор фi пѣскъдi дiатр'о четъдеанъ атенеанъ късърорітъ къ стръинъл дѣпъ леде. — Есте ертат фіекъръзi четъдеан атенеан а пъръ не зп дичетъденіт дпiнтеа жъдекъторілор пѣтiгi армоді, дакъ ва пѣтѣ доведi къ пѣ аѣ фост вped-пiк де асемеде дрiт ши къ дичетъденіреа с'аѣ фѣкѣт дппротіва лецілор. — Съ се черчетезе скрiшii дп кондiчiле конскpи-пциеі дакъ сънт адевъраді четъдені, ши пѣтеле челор че пѣ вор фi пѣскъдi дiн татъ ши дiн пѣтѣ атенені съ се щѣаргъ.“

Дп пѣтереа злор аша феліс де прi-вiлециі ши прерогативе гъръптвiтоаре п-дiiлор vedem къ тѣлте попорѣ, кiар съв стъзепанитате стръинъ афлндѣсе, аѣ вiедвiт ши с'аѣ цiнѣт прiн веакърі. Аша vedem не зпгърі сънт Австриа, не молдо-ромънii съв Търчiа шчл.; ши дiн протiвъ стiнсе попоареле ачеле че ш'аѣ пердѣт але лор прiвiлециі, ажвпгнд прiн контакт немиж-лочiт а се амалгата де попоареле че аѣ дѣкълкат дрептъциле лор четъдене. —

Оаре чiне мiаѣ пропѣс, къ маі де фолос ар фi а се десѣинда ледеа iндiцератъ-лѣ ши прерогатива апроприаגיעі де пѣ-тѣнт, че есiстеск пѣтѣ аствъзi дп лецізi-рiле патриеі, прекъм се къпрiнде дп ко-дiка чiвилъ ла §. 45 ши дп регламентъл органик ла кап. IX. Алекса лiт. X., ши къ съ фiе словод фіекъръзiа стръин а къмпъра тошиі дп Молдова, фъръ а се дппѣтѣ-тени. — Къ ачѣастъ пропосiגיעі незнiндѣ-чъ респѣнд; къ дакъ с'ар обори лецізiреа

дппѣтѣтениреі чеа пѣтѣ актiа ши с'ар десѣинда прерогатива че дѣ дрептате пѣ-маі пѣтѣнтѣанълѣ молдован ши челъзi дп-пѣтѣтенит а пѣтѣ авеа прорпrietате де тошиі, ши а се дпгъдѣзi тѣтѣрора ши пѣ-тѣтени ши стръині, ортодоксі ши неор-тодоксі, съ пѣтѣ къмпъра пѣтѣнтъл Мол-довеі, ар фi кiар полiтик фoарте вѣтѣтѣ-торіс пентрѣ молдовені, лъндѣсе аминте посiגיעа де фадъ дп каре се афлъ Молдова ши молдовені, свъзцi дп прiвiреа стърѣі лор полiтиче атърорѣі ши iнфлвенגיעі дiн афаръ, шчл.; еар дп прiвiреа стърѣі лор дiн пѣзптрѣ фъръ врео iндѣстрие, търци-пиді пѣтiа дп пѣгъл лор чел греоіѣ, връз-дъріле кърѣіа сънт свъссе ла атѣте прi-теждiі ши нефаворърі але тiмпѣрилор апъ-лѣ, дѣкѣт вѣзпъндѣшii продѣктеле врѣте (дакъ'і прiсосеск), і ле къмпърѣ жiдовъл фактор де а тѣлъ къ преѣдъл кът се пѣте маі дпжосiт, (къчi комерцъл лѣ се тър-ципенеде ка ши ал попоарелор помаде дп сат, дп търгъл вechiн, ши тѣлт пѣтѣ ла Галаѣ), адеце пѣ'і ажвпце монета къпъ-татъ де аши къмпъра манѣфактъріле стръи-не, къ каре се дпвракъ, фѣкѣте ши аче-сте пѣте кiар дiн продѣктеле лѣтате дела дѣжосъл, ши вѣндѣте iаръши лѣ къ пре-ѣзри дпствiте. Нѣ департе де ачѣастъ посiגיעі стаѣ тѣлгi кiар ши дiн ачѣіа дiн пѣтѣтени, карii се осевеск ши къ трептѣ-лзiреа ши къ дпiндереа де пѣтѣнт.

Съ прiвiтм не Молдован дiн пѣтѣл iндѣстриеі ши ал комерцълѣ, че'і лiпсеск, дптр'о старе, дп каре непѣтѣндѣшii дп-тiмпiна келтѣеліле, ажвпце дп тѣте зiле-ле ла невое а се дппрѣтѣтѣ ши апоі а вiнде ши пѣтѣнтъл. Съ прiвiтм де алтѣ парте ши не стръині дпдрiтвiдi дп вiіто-рiѣ а пѣтѣ къмпъра пѣтѣнтъл ачѣствiа;

стръині, каріі, не де о парте продръктеле че кѣмпъръ дн Молдова ла фаврикъ пѣте днсшї іі, сеаѣ кѣ а лор навїгацие днхвдїтърнд лѣмеа, ле прекъпеск дн тот кнпѣл шї кѣщїгъ ла тн ван о тне; кѣнд Молдовамъ стѣ пѣмаї не лѣогъ жѣгъл воїлор сеї, осевїт дн дара са де комвоїкація челеїлалте лѣмі, амѣїт шї пѣте асвпрїт дн дараверїле саме де стръинї, вѣрѣдї пн-тре дѣпшїї маї тѣлт декѣт пѣогъ акѣт кѣ дрїтѣл а лї пѣтѣ кѣмпѣра пѣтѣнтѣл; днтрѣв кѣдї анї вор трече, пѣогъ кѣнд сѣ vedem реалїзатъ дн Молдова фавѣла шерпелѣї кѣ арїчїл прїїміт дн газдѣ, адїкѣ сѣ vedem не Молдовенї ретамнї фѣрѣ де пѣтѣнт шї прїп зртаре лнпсїдї де дрепѣрї шї де деарѣ; лнпсїдї зїк, пѣогъ шн де дрїтѣрїле полїтїче, пѣнтрѣ кѣ пѣ се чере а фї пѣмаї воїерїѣ cade, дарѣ шї мошїпаш*), шї дакѣ 'мі ва лнпсї ачеастѣ дн зртѣ, адїкѣ пѣтѣнтѣл че неаѣ днпѣт дела стрѣтмошї пѣогъ астѣзї, атѣнче ам пердѣт тоате, трекѣнд шї дрепѣтѣїле теле полїтїче ла чел че маѣ кѣмпѣрат пѣтѣнтѣл; шї апої днпїлат Молдованѣл де асвпрїрїле сѣжѣгѣторїлор сеї стръинї, ар vede жѣкѣндѣсе шї кѣ дѣпсѣл рола, кѣ ре одїнїорѣ сѣ жѣка дн Lacedemona дн-тре спартанї шї ілоцї, асвпра кѣрора, дн-тѣл днпѣтѣсе фѣчеа сѣжѣгѣторїї шї вѣлѣ-тѣре, сеаѣ прекѣт vedem дн зїлеле поа-стре сѣферїнд фелачїї шї кофдїї Едїпѣтѣлї кѣзѣдї сѣпт арабї, еар гїазрїї сѣпт османї, сеаѣ кѣт ера одїнїорѣ іовацїї сѣпт зогѣрї шї сѣпт колонї шї дн Амерїка індїденїї

*) Боїерїѣ cadé не тѣрече, іар не ротѣнїа ар-делеанѣ вїне „nemem de о касѣ, чершїторїѣ де пасѣ, саѣ nemem domn mare, nimic нѣ are.“

шї колонїї сѣпт пропрїетарїї Еуропеї; не лѣогъ кѣре ачесте тоате, кѣт вор прївї ачещї стръинї не молдован, кѣт вор кѣ-цета деспре дѣпсѣл шїл вор трата шї кѣт вор прїї цереї шї дрепѣрїлор пажїо-вале, лесне поате прїчепе фїе-чїне. Ово-рїреа знеї асемене леїзїрї ар пѣне не стръинї дн посїдїе де а фаче дн Молдова о лѣаре де царѣ прїп ванї (conquete re-сунїаїге), аша прекѣт одїнїоарѣ Пелопе дн Анїа (Morea де астѣзї). Пїлдѣ нї фїе шї астѣзї стръинїї ачїа локвїторї дн Мол-дова сѣт пѣме де сѣдїдї, карїї дѣпѣ тра-тате пѣ аѣ алт дрїт, фѣрѣ пѣмаї а фаче пегод кѣ дерѣдїката, кѣ тоате ачесте ії шїаѣ фїлѣт пропрїетѣдї де насе, де дѣ-гене шї де вїї, шї кѣнд вїп дн контакт кѣ пѣтѣнтенїї, фак дн пѣтереа протекдїеї лор стат дн стат; кѣчї е кѣпоскѣт фїе-кѣрѣїа че днсетнеазѣ леїїле цереї шї авторїтатеа гѣвернѣлї дн прївїреа лор, карїї сѣв vandiera протекѣоратѣлї лор о-пѣгѣндѣсе окѣртѣїреї локале, стрїгѣ ка оаре-кѣнд Павел: „Еѣ сѣт четѣдеан ро-ман!“ шї фак апел ла чезарїї лор; кѣнд де алтѣ парте пѣ се сѣїтеск кѣ орї че кнп а апѣка дн тѣна пѣтѣнтенїлор тот комер-цїл шї спекѣлацїїле цереї. Пїлдѣ нї фїе шї жїдовїї, кѣрора днвоїндѣлїсе а авѣ пѣ-маї касе шї дѣгене, аѣ ажѣс а кѣпрїнде тѣте злїделе Іашѣлї, ретѣїнд астѣзї об-їект де історїе, адѣчере амнїте, кѣ одїнїорѣ се афла пѣгѣдеторїї крещїнїї дн Іашї, еар авѣма пѣмаї жїдовї. Че днкетере ре-тѣне а фаче шї деспре пѣтѣнтѣл Мол-довеї, кѣнд лї с'ар днвої зпора ка аче-стора сеаѣ шї алтор капїталїдїї стръинїал кѣмпѣра? шї карїї маї ла зртѣ шї ар пѣтѣ адѣче шї колонїї стрїеїне. Вечнїкѣ тѣл-дѣтїтѣ фїе гѣвернѣлї пострѣ, днтрѣ а

кървѣа дѣделепте кѣвзѣнде ла тѣте дѣ-
прецѣврѣрѣле аѣ афлат Молдова паладѣла
пѣзѣрѣе кѣ нежѣгѣре шѣ апѣрареа прѣвѣле-
цѣмор сале, кѣ кѣ дѣѣѣше пѣрѣнтеаскѣ
прѣвѣнд деспоѣерѣле, че фѣчеа жѣдовѣи ка
arendatorѣ прѣн сате локѣиторѣлор дѣреѣ,
п'аѣ прецетат а лецѣѣи ка маѣ мѣлт сѣ пѣ
лѣ фѣе ертат а цѣне арѣнзѣ шѣ а локѣѣ прѣн
сате, скѣѣѣнд не вѣетѣл локѣиторѣѣ де мѣ-
щеле ачесте фараонѣче, че'ѣ сѣѣеа сѣѣе-
ле шѣ фѣчеа апоѣ парте шѣ пропрѣетарѣѣ-
лѣѣ, че дѣ адеврѣ маѣ мѣлт се пѣгѣвѣа
декѣт се фолосѣа, кѣчѣ тот комердѣл са-
тѣлѣ шѣ стареа сѣтеанѣлѣ интра не пе-
сѣмдѣте дѣ мѣна жѣдовѣлѣ, кареле сѣ ко.
respѣндѣа кѣ капѣталѣстѣи жѣдовѣи аѣ resi-
dѣнцѣеѣ цѣѣтале, ачешѣѣа кѣ аѣ капѣталѣеѣ
шѣ асѣѣа кѣ ачѣѣ дѣн капѣталѣѣле Европѣеѣ,
карѣи аѣ ажѣнс а фѣ асѣѣѣ дѣмпѣрадѣеѣ сѣаѣ
маѣ кѣар зѣнѣ монетѣеѣ, че есте пѣрвѣл лѣ-
кѣрѣѣлор, шѣ кѣрѣра аѣ ажѣнс а фѣ дѣторѣе
алте статѣрѣ маѣ марѣ декѣт Молдова.

С'ар пѣтѣ зѣче кѣ дѣндѣсе воѣе стрѣ-
нѣлор сѣ не кѣмпере пѣмѣнтѣл не вор
да предѣрѣ марѣ. Шѣ че фолос вом авѣ
дѣнтрѣ ачѣаста? Нѣмѣкѣ. Пѣнтрѣ кѣ дѣ а-
палоцѣеѣ аѣ а се скѣмпѣ шѣ лѣкѣрѣѣле, шѣ
еѣ чеаа че кѣмпѣр асѣѣѣ кѣ зѣн ван, а-
тѣнчѣа пѣте пѣ мѣ аражѣѣде зече. Пѣлдѣ
нѣ сѣѣт предѣрѣле де асѣѣѣ, кѣнд даѣ мо-
шѣа мѣа дѣ посѣѣе кѣ зѣна сѣтѣ мѣѣ, не
каре маѣ дѣнѣѣте о дам пѣмаѣ кѣ о мѣе,
шѣ маѣ авѣт ерам атѣнчѣе декѣт асѣѣѣ
пѣнтрѣ кѣ пѣ пѣмаѣ пѣ мѣ дѣмпѣрѣмѣтам,
дар авѣам шѣ капѣтал; шѣ еарѣ, вѣнзѣн-
дѣмѣ кѣ орѣ че предѣ мошѣа, адѣкѣ фон-
досѣл мѣѣ де асѣѣѣ чел сѣгѣр, че фак ре-
мѣѣнд пѣмаѣ кѣ ванѣ, сѣпѣшѣ дѣ тот тѣм-
пѣл жѣкѣрѣѣлор фортѣнѣеѣ шѣ а порокѣлѣѣ,
пѣре карѣи не лѣнѣгѣ алтеле пѣ'ѣ пот нѣѣ

спекѣла ка чел стрѣн, кареле мѣаѣ кѣм-
пѣрат мошѣа шѣ мѣ ковѣршеѣе шѣ кѣ
щѣѣнда спекѣладѣеѣ? Ел асѣѣѣ се кѣверѣ-
сѣе не лѣнѣгѣ мѣѣе кѣ спекѣладѣа пѣго-
дѣлѣѣ пѣре кареа о кѣпоаѣе; дар еѣ, чел
че пѣ о кѣпоск, че фак не лѣнѣгѣ дѣпсѣл?
Еаѣт ресѣлтатѣл: асѣѣѣ, мѣѣе вѣн дѣ дѣм-
прецѣврѣрѣ а пѣрде шѣ капѣталѣл шѣ а ре-
мѣѣе ка фѣѣл чел пѣрдѣт. Сѣте де пѣлде
не адеверескѣ казѣл ачѣаста. Кѣте фамѣлѣи
одѣнѣѣрѣ марѣ дѣ патриѣ поастрѣ, пѣркѣм
не араѣт ѣсторѣа, с'аѣ стѣнс пѣнтрѣ кѣ ш'аѣ
пѣрдѣт пѣмѣнтѣл; шѣ кѣдѣ капѣталѣстѣи пѣ-
гѣдѣторѣ аѣ сѣтѣт дѣ Молдова, шѣ рѣ-
зѣмѣндѣсе пѣмаѣ дѣ ванѣ, де мѣлт аѣ а-
жѣнс фалѣдѣ шѣ лѣ с'аѣ стѣнс шѣ помѣнѣреа
лор. Де че сѣ пѣ фѣѣ дѣ посѣѣе кѣ дрѣ-
тѣл ескѣзѣв а авѣ пропрѣетатеа, шѣ пѣ-
рѣре стрѣнѣл сѣ мѣ роаѣе ка шѣ пѣлѣ
анѣта кѣ пѣнѣга лѣѣ а'мѣ цѣѣе мошѣа дѣ
посѣѣе, а'мѣ кѣмпѣра кѣ предѣ продѣктеле,
а'ѣ фѣѣ дѣ окѣ о фѣѣндѣ де каре пѣрѣре сѣ
аѣвѣ невоѣе шѣ сѣ'л ам еѣ трѣвѣтарѣл
мѣѣ, еарѣ пѣ ел не мѣѣе, мѣѣе, поѣмѣѣе
ѣлот сѣаѣ Фѣлах; де че сѣ пѣ'мѣ дѣн пѣ-
мѣнтѣл шѣ дѣ пѣтереа прѣвѣлецѣѣлѣ сѣ'мѣ
фѣѣ гѣрѣнтѣѣт пѣстрѣреа лѣѣ ка сѣ пѣ'л
пѣрд, шѣ токмаѣ сѣ пѣ'л пот зѣнор вѣнде
сѣаѣ дѣстрѣѣна; кѣнд маѣ вѣртѣс не аѣѣ-
реа, пѣркѣм дѣ Ѣнгарѣа, есте шѣ леѣеа
авѣѣѣѣѣѣѣѣ, а пѣ пѣтеа дѣстрѣѣна дѣла
фамѣлѣи нѣѣѣ кѣм фондосѣл сѣаѣ а'л сѣпѣ-
дѣмпѣрѣдѣ, чѣ а'л адѣмѣнѣстра, шѣ пѣмаѣ дѣн
венѣт шѣ дѣн продѣктѣрѣле лѣѣ се пѣлѣтеск
шѣ дѣторѣѣле. Вѣндѣреа пѣмѣнтѣлѣѣ кѣ орѣ
че предѣ марѣ пѣ не поате фѣѣ скѣпѣре де
дѣторѣѣ сѣаѣ кѣпѣл де а не дѣавѣдѣѣ, адѣкѣ
а трѣче дѣла стареа пасѣвѣ дѣ актѣвѣ, кѣчѣ
капѣталѣл се пѣрде; дарѣ екопѣтѣа а не
мѣѣсѣра кѣлѣѣѣлѣе, сѣрѣѣнда де алѣт парте

а днаинта агркултура, industria ши комперцел постръ, а фаче ши еъ капиталел стръинелъ, а аве ши пълмънтел, а ми ръдика кредител, а дпоинда прип сипсфора сеаъ акції банк націонал, ши а свсдине ситранція, а пълзи леціле дивиле ши органиче че дугръдеск ори че оборире а принципилор ши а леціслаціеі регламентаре, днтре каре съот ши прерогативеле апроприаціеі і а индипенателъ: Днтръ ачеаста стъ тълтвиреа востръ.

Къ адевърат къ дотр'ън стат днтис, дотр'ън стат маре ши пълтерник че виедвеще дотръ неатърпареа са, ши кареле маі вжртос аре невоіе де поплагіе, ка дотр'ън океан кълтева ржъри че се реваресъ, нимикъ пъл днсемнеазъл посесвиреа де пълмълт а вълзі пълтър де стръині; днсъ е де щіят, къ ши аколо педпълмълтенит ши неслъпсе лецілор цереі пъл і се днвоеще апроприація. Дар дотр'о дърішоаръ, ка Молдова, каре авіе свълъ, кънд днкъ локъ локвиторіі сеі п'аъ венит дн посіціе а пълтеа днне копкзренціе ши а се тълсвра къ стръині, нічі дн прівиреа industriaі, нічі а комперцелъ, нічі а авшцілор, прекълм ведет дн статъріле челе марі; кънд фіиода са політікъ пъл стъ пе о вазъ невлінтітъ а впеі неатърпърі; кънд е доведит къ лецівіріле ши комвінацііле політіче але вълзі стат маре, фіе де пилдъ ал Франціеі, Англіеі, шчл. шчл., пъл се пот апліка ла стател постръ, пентръ къ посіціа востръ політікъ пъл се потривеще къ а ачелора; кънд, пре лълпгъ алтеле пълмълтла Молдовеі се афлъ рълмълт днп тоате пърцілѐ, днкът аъ ретас пълмаі о тикъ парте; дакъ ши дн ачеаста вор пълвълі стръині, пародіи днкът одатъ епоха инкърсіеі, ши і вор лва вълмълтла, оборундсе лецеа дншпшълп-

теніреі ши прерогатива апроприаціеі, днтрев: че пълтем зиче атъпче де Молдова поастръ ши де соарта молдовенілор, і де фолосел че ам пълте ащента днп къпрінде-реа цереі де кълтръ стръині? —

ЕПІСКОПЪЛ.

(Брмаре.)

Епіскопъл рекълноще, къ чеа днптъіе ши чеа маі греа аса даторіндъ есте де а днвълда.*) Ел ши дн ачеастъ прівіндъ се днне стрпнс де регъла Апостолелъ, каре зисесе, къ пъл е впе а се свълтраче дела сервідіел днвълдълтвреі дзеещі. Нічі одатъ вп адевърат епіскоп пъл се ва соіі а предіка, адікъ а тълмълчі евангеліа ши челеламте скріптърі, щіи дн преа впе, къ а днвълда фъл тотдеагпа чеа днптъіе даторіндъ. Везі впе къ дн дехърсел тімпълълі пе алокъреа се лълді опініа, ка ши кълм а предіка ар фі маі пре жос де рангъл вълзі епіскоп, ел днсъ ачеа опініе контра-евангелікъ о комвате къ фапта, къ кълвълтла ши къл есетпълл челор маі марі вълрваді аі весерічеі, днптре каріі тълді ка епіскопні, ори патріархі днслърчінаді къ греле треві, се дннеа преа ферічіді дакъ пълтеа ши предіка, кълм днтре алціі тълді марепе Васіліе ши Іоан Гъръ-де-агр. Пе епіскоп дн поте скълті дела фачереа днвълдълтврелор весерічеші пълмаі преа тълта днкъркълтъръ а тревілор діечесане, пе каре нічі дехъл пъл леар пълтеа днкрпеде алтора.

*) А проповедзі пе словенеде; а предіка пе романеде —

Ла асемenea дптъмпларе ел диспъне дп локъл съѣ върваді пзвмаі прокопсиді, чи ши дпзестраді къ даръа фрѣтосеі ворвѣрі (eloquentia), апоі тотодатъ непътаді дп а лор пѣртаре, пентрѣ ка тот че зѣк дп гвръ съ адеверезе ши дп фапгъ ши съ dea de мпчзпъ ачел неферичіт проверь: Фъ че зѣче попа, те фереще дпсъ де челе че фаче ел. Епископъла маі щіе пре-діка дп алте форме пѣтрѣзеторѣ ла тѣтъ тѣрма са рѣспѣодітъ дп маі тѣлте дпзтѣрі, адікъ прпн епістоліі, прпн черкъларе, вісітадіі каноніче. Ашеа арѣнкъ ел семп-целе, каре дпкълзте де о пѣрпдѣаскъ іѣ-віре кѣтръ тот попоръла съѣ пѣ вор ліпсі а вреще дп арборі палді.

Дп кавселе весерічещі ши морале, а-ле кѣрор жѣдекаре віне ла скавпъла епіско-песк сокотіт дптрѣ дпделес маі лат, дп-делептъла епіскоп се щіе къ тоатъ скѣп-пѣтатеа де сфера діктатъ лѣі прпн дрептъла весеріческ ши прпн канѣне. Ел деспарте аѣер тѣте кавселе кѣте кад свѣта са персоналъ жѣдекаре ши дппѣкаре де челелалте маі пѣ-терѣсе ши маі комплікате, каре свѣта се черчета де комън къ консіліѣла съѣ епіско-песк, пе каре екропеніі дп пѣтеск консі-сторіѣ (дѣпъ о ворѣъ латпъ пѣ преа кла-сікъ). Ел чітеше ши кѣмпънеде къ дп-делепчѣне ши дп фрѣка лѣі Dzeѣ орі че кавсъ; іар ресолздііле сале свѣт лѣтѣрі-те, категоріче, мотивате ши рѣзімате атѣт де таре пе леѣе ши адеврѣ, дпкът ши дппетрітъла, ши перѣшіпатъла, ши орвітъла де егоістѣла съѣ съ фіе сіліт а рекънѣще къ пѣ е асѣрпїт дптрѣ нїмік. — Де ачі дп-коло епіскопъла се сімте преа ф рїчіт, къ ашезѣмпнтеле еклїсіастіче дп detъадъ а щіне лѣпгъ сіне зп консісторіѣ де върваді дпделепді, теолодіі ши іѣрїдіі вѣні, дрепді

ші декорѣнді, фѣрѣ а кѣрор консіліѣ ши вотѣрі съ пѣ dea септпнде дп кавсе ком-плікате, атѣт пентрѣкъ епіскопъла щіе преа віне, къ пѣпъ че ошѣла é om, есте свѣс-ла дпшеларе ши амѣдіре, дпкът е тѣлт маі сігѣр, дакъ маі тѣлте капете десват кавселе дпн маі тѣлте пѣнтѣрі де ведеде, кѣт ши — пентрѣкъ авѣад епіскопъла кон-сісторіѣ къ вотѣрі, іар пзвмаі пѣпъше жѣкътоаре дѣпъ флѣіеръла лѣі, ла орі че дптъмпларе есте апѣрат де перікълѣла де а лѣа сіпгѣр асѣпрѣші тѣтъ респѣсавілі-татеа, саѣ де а свѣері сіпгѣр кѣртїрїле ши зра рѣлор. Дѣвъ вотѣрі епіскопъла ши кѣте зп вот фіе-каре асесор де консісторіѣ, че шїжлок вѣн де а пѣзі кѣмпѣтъла, дрепта-теа, азкторітатеа ши тѣте! — Се щіе къ свѣт тѣлді каріі ши дп зімеле пѣстрѣ до-реск а ведеа пе епіскопъла дѣврѣкат дп сфера са къ потестате монархікъ авсолѣ-тістїкъ, дпкът дакъ вѣтѣва дп консісторіѣ с'ар форма о маіорїтате дѣшпѣпѣсъ, дп-пѣтїмітъ, корѣптъ, епіскопъла съ айвъ дре-птъла а тѣіа пѣ 'птрегъла ши а нїмічі саѣ а модїфіка опїніа маіорїтѣдіі дѣпъ плак. Чі зп епіскоп дрепт ши дпделепт пѣ іп-трѣ нїчі одатъ дп асемenea кѣрсъ. Ел пе лѣпгъ че кѣнѣще къ нїчі еванѣліа нїчі фацтеле апостолїлор шїі даѣ нїчі о поте-стате монархікъ, апоі маі аѣлъ ши алте шїжлѣче де а адѣче пе консісторіѣ ла ка-леа адеврѣлѣі. Ел адікъ: а) дпші поате фаче обсервадііле сале рѣзімате пе скрї-птѣрѣ, пе канѣне екѣтѣнїче, кѣт ши пе о практикъ свѣпѣтѣсъ, пе карѣа пѣпъ ла кѣтаре кавсъ дпшіі консісторїалїдіі сѣі о рекъвоскѣсерѣ де вѣвъ ши о пѣзісерѣ ка портъ, дп оровѣкъ а черпе ши а жѣдека лѣкръла маі фѣрѣ патїмъ ши къ матѣрїта-те маі тѣре, іар пѣпъ атѣвчі дпші дѣнеа-

гъ съвскрѣдіа. в) Де кѣтва дѣ кѣтаре дѣчесе есѣ ла мѣжлок знеме кѣтсе, репор-
 тѣрѣ кѣтръ алте копѣсїї саѣ кѣтръ поте-
 статеа мѣреаѣ, тревѣнде шї мѣпсе, кѣре
 тоате нѣ апѣксерѣ а фї дѣтермінате шї
 лѣнѣрїте прїп капоане дѣчесане шї алте
 леѣї посїтїве, епїскопѣл фѣрѣ аї трече
 прїп мїнте а се фаче леѣїслатор, кїамѣ
 сїнод, пропѣне респектївеле грѣвѣтѣдї, коп-
 дѣче не адѣнаѣїї кѣ такт шї кѣ зел кѣтръ
 скопѣл пѣнтрѣ кѣре се адѣнарѣ, шї ашеа
 мѣжлочеѣе капоѣне шї статѣте, але кѣрор
 обсерваре не вїїторїѣ съ'л скапе де фре-
 кѣрї шї пѣпѣлѣчерї овїчнїте а се еска дѣ-
 тре ел шї дѣотре копсїсторїѣ, саѣ шї дѣ-
 тре клерѣл дѣнтрѣг. Тот сїнодѣл дѣнгрї-
 жеѣе а скїтва саѣ а префаче шї знеме
 капоѣне дѣчесане веки, кѣре нѣ маї аѣ нїчї
 во скоп, кѣчї дѣпѣ тїмпѣрї скїтѣвѣндѣсе
 дѣнпреѣївѣрїе, еле дѣкѣ дѣвенїрѣ саѣ
 пѣнтрѣвїнѣѣсе, саѣ токѣта стрїкѣѣоасе, орї
 шї рїдїкѣле, кѣчї ера шї еле нѣмаї лѣкрѣ
 оменеск. Дѣнсѣ епїскопѣл нїчї ла рѣгѣ-
 мїндїе саѣ черерїе але кѣрор дѣнпїнїре
 орї денегаре атѣрнѣ нѣмаї дѣла дѣнѣсѣл нѣ
 дѣ рѣсолѣѣїа атѣнчї дѣнатѣ; пѣнтрѣкѣ ел
 шїе преа вїне, кѣ шѣлдї дїп черѣторї саѣ
 чершїторї де ачеїа кѣ фадѣ пѣтедѣ, кѣ
 окїї пѣлекадї сѣѣт прѣгѣтїдї ал дѣшѣла де
 вор пѣтеа, ал дѣнѣпѣлека ла аплачїдарѣа
 кѣтрѣвї лѣкрѣ саѣ пост кѣре нѣ лї се кѣ-
 вїне, ал мїшка спре дѣнѣраре аколо знде
 ел е дѣторїѣ а фї нѣмаї дрѣнт, їар нѣ шї
 дѣнѣрѣторїѣ. Дѣчї рѣспѣвасѣл лѣї есте кат
 ачѣста: „Вїне вїне; воїѣ ведеа, воїѣ чер-
 чѣта черерѣа маї дѣанпроане, апої вѣ воїѣ
 да шї рѣсолѣѣїе.“ Кѣ во рѣспѣвс ка аче-
 ста денартѣ не дѣгесѣїторї шї скапѣ де
 еї, лѣзѣндѣшї тїмп де а кѣмпѣнї маї акѣ-

рат черерѣа лор. Ачѣаста ва съ зїкѣ:
 Festina lente = грѣвѣѣе дѣнѣт.

Епїскопѣларе пѣдїне чѣасѣрї де пѣтре-
 чере (recreatio). Тїмпѣл кѣт дї мѣпсеѣе
 дѣла тревїе офїѣїале, дѣла кѣмпѣтѣта ма-
 сѣ шї сомп, дѣ дѣнтрѣвїе спре прїмїреа
 зпор вїсїте пѣанѣрате, кѣчї де дѣгесѣїелї
 „образнїче“ се фѣреѣе, апої кѣ чїтїтѣл
 зпор кѣрдї вѣне, пѣнтрѣ ка съ нѣ рѣшѣїе
 де пропѣшїреа веакѣлї. Де ачї дѣколо
 копверсаѣїа лѣї е рѣстрїнѣсѣ ла ачеїа, кѣ
 карїї вїне тотдѣаѣна дѣн контакт офїѣїал;
 кѣ ачеѣїа пѣтрече ел, фѣрѣ а сѣлѣрї ка
 сѣї патѣ кѣт маї пѣдїп каракѣтерѣл пѣвѣлїѣ
 шї прїват; кѣчї орї чїне пѣте фї копвер-
 сѣторїѣ пѣлѣкѣт, весел, прїмїторїѣ, фѣрѣ а
 кѣдѣа ла о манїерѣ де ом ординарїѣ, пѣчо-
 плїт; кѣ атѣт маї вѣртос ѣн епїскоп. Ел
 пѣсте ачѣаста маї пѣзеѣе, ка дѣн апронїе-
 реа са персоналѣ пѣкѣртатѣ съ вїе нѣмаї
 оаменї кѣ каракѣтер пѣпѣтат, карїї се вѣ-
 кѣрѣ де рѣспекѣтѣл шї дѣкредѣреа тѣтѣ-
 рор вѣнїмор; пѣнтрѣкѣ ел їарѣш нѣшї
 аскѣнде, кѣ оаменї сѣѣт преа апѣлекадї а
 жѣдека маї вѣртос не чеї стѣтѣторї дѣн
 постѣрї маї дѣпѣ чеї кѣ карїї копверсаѣл
 маї дес. Де ачѣаста шї епїскопѣл се фѣ-
 реѣе, ка нѣ кѣтва дѣнпреѣївѣрѣл сѣѣ сѣ
 се фѣрѣтезе врео катарїлѣ де оаменї лїв-
 гарї, кѣртѣнї пѣрѣшїнаѣї, вѣотошї, дѣн-
 прошѣтѣторї, апої тотодатѣ лѣзѣторї де
 мїтѣ, карїї де о парѣ се дѣнѣеаркѣ ал а-
 тѣѣї, аї дѣнпѣлеа зрѣкїе кѣ мїнчѣнї, їар
 де алта дѣнстрїнѣл не клер шї попор, пѣ-
 пѣндѣсе ка во пѣрѣте десѣнѣрдїторїѣ, ка о
 вѣлѣ преа дѣнтрѣ пѣсторїѣл шї пѣсторїѣїї.

(Ва зрѣма.)

ВРЪЖИТОАРЕА.

Спънемї оарвѣ връжїтоаре;
 Чїне 'сѣ еѣ шї че воеск?
 — Че, копїле! крeзї тѣ оаре
 Кѣ еѣ нѣ пот сѣ'дї връжеск?
 De шї n'am окї, đar вѣд вїне
 Кѣ ещї тѣлѣр палт, столїт;
 Вѣд шї inima đın tїne,
 Kїm de patimї c'a стрївїт.

Те вѣд асѣел, фѣтѣл меѣ,
 Кїм те vede Dїmnezeї.

Спънемї, те рог, връж тоаре,
 Каре е врсїга теа?

— А вѣрса дн вечї сѣдоаре
 Ш' а трї вїеацѣ греа.
 А кѣпта дн лок-дѣ а пѣлїце
 Асѣпрїреа тѣтѣрор,
 Шї а нѣ пѣтеа ацї стѣпїце
 Dїn пент фокѣл de amor.

Дар тѣ кѣпѣ, фѣтѣл меѣ,
 Аївї пѣдежде 'н Dїmnezeї.

Спънемї, спънемї, връжїтоаре,
 Каре е dorїца теа?

— Тѣ нѣ аї dorїндї зшоаре
 Шї 'дї зїмвeдїе амарѣ стеа.
 Рѣзгѣдїле дн лѣте
 Аѣ мѣлт днкъ а domnї,
 Шї 'н задар кѣ а тале глѣте
 Воещї а ле педенсї.

Дар тѣ чеаркѣ, фѣтѣл меѣ,
 Кѣдї ажѣтѣ Dїmnezeї.

Дар еан, спънемї, връжїтоаре,
 Че с' аратѣ 'н дрѣмѣл меѣ?

— О фѣргѣнѣ трекѣтоаре.

Шї апої зн кѣркѣвѣѣ,
 Вестїгор de ферїчїре,
 Каре ва дѣжнѣзна
 Не ротнї кїнд дн знїре
 Нѣ атѣрнареа шї вор серва.

Цїнедї дрѣмѣл, фѣтѣл меѣ,
 Кѣ е mare Dїmnezeї!

Те рог спънемї, връжїтоаре,
 Челе деспре вїїгор.

— Вїїгорѣ ѣ ка о флоаре

Днтр'нш пом перодїгор.

Roada eї, чїне о цїе
 Дѣ а фї взнѣ дѣ а фї реа?
 О ферїцї de вїжлїе
 De врецї а гѣста đın ea.

Вїїгорѣл, фѣтѣл меѣ,
 Е змврїт de Dїmnezeї.

Спънемї, спънемї, връжїтоаре,
 Чева деспрѣ аморѣл меѣ.

— А! цїѣ вїне кѣ те доаре,
 Днсѣ н'am че'дї фаче еѣ!

Еленѣца те вреце,
 Шї 'н кѣрѣнд те ва лѣса;
 Ън весерїкан плѣтеце
 Маї вїне драгостеа са.

Дѣмї вакшїнѣл фѣтѣл меѣ,
 Шї те дѣ кѣ Dїmnezeї.

Г. Сїон.

Сѣртеа лѣї Наполеон.

Наполеон саѣ днкоронат de днпѣрат
 ал Францїї ла а. 1805; сокотїндѣсѣ дїфреле
 ачествї пѣтѣр, фаче 14; саѣ дестронат ла
 апѣл 1814; сокотїндѣсѣ шї дїфреле ачествї
 пѣтѣр фаче іарѣш 14; іарѣ патрѣспрезаче
 đın патрѣспрезаче нѣ рѣтѣне пїмїк, саѣ
 латїнеце Nihil. Ачест Nihil сѣ алкѣтвеще
 đın днчепѣтоареле лїтере че аратѣ вртѣ-
 тоареле пѣте:

Наполеон.

Іоакїм.

Хїеронїм.

Іосїф.

Лѣдовїк.

Nihil.

Іар днчепѣтоареле лїтере дела

Прѣсїа,

Австрїа,

Рѣсїа,

Інглїтера*) шї

Сведїа, аратѣ пѣтїреа Парїсѣ-
 лѣї че сѣ алкѣтвеще đın пѣтереле пѣтерї-
 лор че аѣ лѣат Парїсѣл шї аѣ дѣрѣпѣнат
 пе Наполеон.

Пѣт.

*) Кїм дї зїк англїї.